

5. PROGRAMMA SOCIALE AGENDA

Doelstelling Holland Rijnland

Met het programma Sociale agenda ondersteunt het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland de twaalf gemeenten binnen de gelijknamige regio op het brede terrein van samenlevingsvraagstukken om te bereiken dat de kwaliteit, omvang en samenhang van voorzieningen in de regio Holland Rijnland van een goed niveau zijn.

Specifieker richt de samenwerking binnen de Sociale agenda zich op vier thema's:

- jeugd (inclusief leerplicht en onderwijs);
- participatie (arbeidsmarktbeleid, reïntegratie, educatie en inburgering);
- zorg;
- cultuur.

Binnen elk themagebied wordt op een samenhangende manier gewerkt aan het waar nodig verbeteren van de kwaliteit, omvang en samenhang van voorzieningen.

Resultaten

Op 2 maart 2006 is door gemeenten, Provincie Zuid Holland en samenwerkingsverband Holland Rijnland een Bestuursovereenkomst Regionale Agenda Samenleving Holland Rijnland 2006 t/m 2008 ondertekend. Bij deze bestuursovereenkomst zijn meerjarenafspraken op schrift gesteld waarin de doelen voor de Regionale Agenda Samenleving tot en met 2008 zijn uitgewerkt. Deze meerjarenafspraken richten zich op de vier thema's Jeugd, Participatie, Zorg en welzijn, en Cultuur. De meerjarenafspraken geven handen en voeten aan het 'beleidskader voor een Regionale Sociale agenda' zoals dat eind 2004 is vastgesteld.

In het kader van de Regionale Agenda Samenleving stelde de Provincie Zuid Holland voor het jaar 2008 een totaalbedrag van € 536.486,-- beschikbaar. Daarnaast was vanuit 2006 en 2007 nog ca. € 355.900,-- beschikbaar. Over de inzet van de middelen per thema wordt onder de betreffende deelprogramma's gerapporteerd.

Het verslagjaar was het laatste jaar van de RAS 2006-2008. In de loop van 2008 zijn de contouren van de nieuwe RAS bekend geworden zoals de provincie die voor ogen had. Het provinciebestuur wil met de nieuwe RAS nauw aansluiten bij de wettelijke taken van de provincie en niet langer allerlei activiteiten ondersteunen die tot het domein van de gemeente behoren. Daarom is gekozen om voor 2009-2012 RAS-middelen beschikbaar te stellen voor activiteiten die bijdragen aan het terugdringen van de instroom in de jeugdzorg en het bevorderen van de uitstroom. In het bijzonder zijn de nieuwe middelen bedoeld om zorg en opvoedingsondersteuning voor dit doel in te kopen. Daarnaast omvat de nieuwe RAS ook het onderwerp cultuurparticipatie, daar het rijk hierin nog steeds een taak bij de provincie heeft neergelegd. Vanaf medio 2008 heeft Holland Rijnland zich voorbereid op de nieuwe RAS door een voorstel te ontwikkelen voor de inkoop van zorg aan jeugdigen en gezinnen, die moet bijdragen aan het terugdringen van de instroom in de jeugdhulpverlening.

In mei, november en december hebben bestuurlijke overleggen met de gedeputeerde Van de Vondervoort en Van Engelshoven plaatsgevonden. Hierbij is de RAS 2008 geëvalueerd en zijn afspraken gemaakt over de nieuwe RAS en over overgangsmaatregelen.

In 2008 zijn in het kader van de platformfunctie zes portefeuillehouderoverleggen georganiseerd, alsmede een themaconferentie over het project Ketenaanpak Jeugd. Aan de meeste bijeenkomsten werd ook deelgenomen door de portefeuillehouders uit de Rijnstreek voor een deel van de agenda of voor de gehele bijeenkomst.

Naast de bestuurlijke overleggen zijn ook periodieke ambtelijke overleggen gefaciliteerd op de vier deelprogramma's van de Sociale agenda. Eind 2008 is een nieuw ambtelijk overleg zorg opgezet waarin het bestaande Wmo-overleg van Holland Rijnland alsmede het ambtelijk overleg van de GGD is samengevoegd en ook de onderwerpen verslavingszorg en maatschappelijke of vrouwenopvang kunnen worden geagendeerd (betreft taken centrumgemeente Leiden). Ambtenaren uit de Rijnstreek participeren structureel in het ambtelijk overleg Jeugd en het Zorg-overleg.

Organisatie

Mei 2008 is het reorganisatievoorstel Holland Rijnland vastgesteld waarmee het RBL integraal onderdeel uitmaakt van de Sociale agenda.

De afdeling sociale agenda bestaat door deze organisatiewijziging uit 3 teams: beleid, leerplicht&administratie en jongerenloket. Voor de teams leerplicht&administratie en jongerenloket zijn 2 teamleiders binnen de formatie beschikbaar.

Deelprogramma's

De programmabegroting van de sociale agenda bestaat uit vijf deelprogramma's:

- jeugd;
- regionaal bureau leerplicht;
- participatie;
- zorg;
- cultuur.

Financiën

Deelprogramma Sociale Agenda	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging
	2006	2007	2008	2008	2008
indirecte kosten	60.909	74.916	89.487	122.440	82.132
materiële kosten	325.874	272.681	609.642	562.960	562.960
uitvoeringsprogramma					
totale lasten	386.783	347.597	699.129	685.400	645.092
directe baten	335.773	279.604	583.173	536.490	536.490
bijdragen gemeenten	51.010	67.993	115.956	148.910	108.602

Betreft de volgende projecten:

- belangenbehartiging sociale agenda
- platformfunctie sociale agenda
- Regionale Agenda Samenleving

Toelichting

De verschillen bij de materiële kosten en de directe baten (ca € 46.700) zijn een gevolg van het onttrekken van gelden 2007 en het storten van het resultaat 2008 in de voorziening RAS. De nog niet bestede gelden zullen naar verwachting in 2009 worden uitgegeven. Onder deze uitgaven zijn een aantal projecten in het kader van de RAS, die in 2009 nog afgerekend moeten worden.

5.1 Deelprogramma Jeugd

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het realiseren van een sluitend, samenhangend en goed functionerend aanbod aan zorg-, onderwijs- en welzijnsvoorzieningen om te bereiken dat:

- gezinnen met (opvoedings-)problemen tijdig en adequaat worden geholpen;
- schooluitval / voortijdig schoolverlaten vermindert;
- jeugdcriminaliteit vermindert.

Resultaten

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt gemeenten op het terrein van preventief jeugdbeleid door een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen te bieden, en met de provincie afstemming van beleid en voorzieningenaanbod te bevorderen.

In 2008 is op dit terrein nauw samengewerkt met de Rijnstreek. Aan ambtelijke en bestuurlijke overleggen hebben veelal ook de collega's uit de Rijnstreek deelgenomen.

Actieprogramma aansluiting jeugdbeleid - jeugdzorg

Medio 2004 hebben de voormalige regio's Leidse regio en Duin- en Bollenstreek met de Provincie Zuid Holland convenanten afgesloten waarin wordt beschreven wat de taken en rollen zijn van respectievelijk de gemeenten en provincie met betrekking tot de aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg. Deze convenanten bevatten gezamenlijke doelstellingen die jaarlijks worden uitgewerkt in actieprogramma's. De realisatie van deze convenanten wordt in Holland Rijnland-verband voortgezet binnen het deelprogramma Jeugd. Deze convenanten hadden een looptijd van 2004 tot en met 2007. In 2007 is met de provincie afgesproken deze convenanten door te laten lopen in 2008, om de periode gelijk te trekken met de looptijd van de Regionale Agenda Samenleving.

Bijzondere aandacht binnen de convenanten gaat uit naar drie onderwerpen:

- opvoedings- en gezinsondersteuning;
- terugdringen schooluitval en voortijdig schoolverlaten;
- aanpak jeugdcriminaliteit.

Hieronder wordt kort over de activiteiten op deze drie terreinen gerapporteerd; deze activiteiten zijn gefinancierd vanuit de Regionale Agenda Samenleving.

Opvoedings- en gezinsondersteuning

In 2008 zijn voor het derde achtereenvolgende jaar trainingen vroegsignalering gegeven aan peuterspeelzaalleid(st)ers uit de hele regio. Deze cursussen zijn een groot succes geweest. Ze hebben betrokkenen geholpen om problematische opvoedingssituaties eerder en beter te signaleren. In de tweede helft van 2008 is gestart met het in kaart brengen van een basispakket opvoedingsondersteuning dat in de Centra voor Jeugd en Gezin beschikbaar zou moeten zijn. Begin 2009 komt dit rapport uit.

Voor kinderen van ouders met psychiatrische of verslavingsproblematiek is voor het derde achtereenvolgende jaar Basiszorgcoördinatie Kwetsbare kinderen gefinancierd vanuit de RAS-middelen. In 2008 zijn afspraken voorbereid over structurele financiering van dit aanbod door gemeenten na 2008; begin 2009 zal hierover besluitvorming plaatsvinden.

De regionale jongerenwebsite www.overnuit.nl is medio 2008 geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wilden nog niet alle gemeenten een beslissing over de voortzetting na 2008 nemen. Afgesproken is dat nadere besluitvorming hierover wordt betrokken bij de ontwikkeling van een regionaal, virtueel Centrum voor Jeugd en Gezin. Begin 2009 worden hier voorstellen voor gedaan.

Terugdringen schooluitval en voortijdig schoolverlaten

Ambitie van de regio is een sterkere bestuurlijke en beleidsmatige regie te voeren op de aanpak van het voortijdig schoolverlaten; dit onderwerp is een speerpunt voor de regio. In 2007 zijn de eerste schreden op dit pad gezet. Met de ketenpartners moet de aanpak verder sluitend worden gemaakt. Een belangrijke taak in dit beleid is weggelegd voor Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland (RBL) waar de zogenoemde Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voor voortijdig schoolverlaten is ondergebracht. Vanuit deze RMC-verantwoordelijkheid zijn het afgelopen jaar de nodige beleidsondersteunende activiteiten ondernomen; deze worden in het volgende deelprogramma toegelicht. Verder participeert het Regionaal Bureau Leerplicht met de RMC-trajectbegeleiders in het Jongerenloket; ook hierover wordt verantwoording afgelegd onder het volgende deelprogramma.

Vanuit de Regionale Agenda Samenleving is in 2008 ondersteuning van de ZAT-regiegroep gefinancierd (ZAT staat voor Zorg- en Adviesteam, het zorgnetwerk rondom scholen). Deze regiegroep heeft in 2008 gezorgd voor een nieuw handboek voor alle ZAT's voor 0-19 jaar, alsmede voor foldermateriaal voor ouders en kinderen.

In 2008 is met meefinanciering van de Provincie Zuid Holland ondersteuning geboden aan het ROC ID College en ROC Leiden om ZAT's op te richten. Dit heeft geleid tot de oprichting van een ZAT bij het ROC ID College, maar helaas nog niet tot nieuwe ZAT's bij het ROC Leiden. Tenslotte is met RAS-middelen een onderzoek uitgevoerd naar de oorzaken en oplossingen voor leerlingen die uitvallen uit het reguliere basisonderwijs en voor wie geen passend onderwijs gevonden kan worden. Dit onderzoek wordt begin 2009 gepubliceerd en besproken met betrokken onderwijs- en zorgpartijen.

Aanpak jeugdcriminaliteit

Bestuurlijk is afgesproken dat dit onderwerp vooral een lokale aangelegenheid is. Inmiddels speelt de oprichting van het veiligheidshuis dat grote raakvlakken heeft met ontwikkelingen op het terrein van preventief jeugdbeleid. Dit onderwerp is echter in 2008 nog niet op de agenda van ambtelijk of bestuurlijk overleg aan de orde geweest.

Project Ketenaanpak Jeugd

In 2007 hebben gemeenten binnen Holland Rijnland en Rijnstreek, de provincie en de regionaal werkzame (jeugd)zorginstellingen afspraken gemaakt over de samenwerking over de vroegsignalering en zorgcoördinatie van zorg rondom gezinnen met een meervoudige problematiek. Naar aanleiding van dit convenant "Ketenaanpak Jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning (vroegsignalering en zorgcoördinatie) Zuid-Holland Noord 2007-2010" heeft in 2008 het project "Ketenaanpak jeugd" in volle omvang gestalte gekregen. In dit project wordt uitvoering gegeven aan drie deeltrajecten:

- ondersteuning bij de ontwikkeling van Centra voor Jeugd en gezin;
- implementatie van een regionale Verwijsindex voor risicojeugdigen;
- ontwikkeling van een methodiek voor Eén gezin, één plan, alsook van een model voor zorgcoördinatie en doorzettingsmacht.

De gemeenten in Zuid-Holland Noord hebben van de Provincie Zuid Holland voor 2007 en 2008 een budget van € 380.000,- ontvangen om uitvoering te geven aan deze 3 trajecten. Om de voortgang en de samenhang van de trajecten te bewaken is de coördinatie bij Holland Rijnland neergelegd: ambtelijk wordt de voorzitter van de projectgroep geleverd en praktische ondersteuning van de projectgroep wordt ingehuurd. Daarnaast is de nodige ondersteuning voor de 3 trajecten ingehuurd om de gemeenten bij de complexe implementatie- en ontwikkelingsvraagstukken te helpen. Elk traject wordt getrokken door een gemeente (Alphen aan den Rijn, Katwijk en Leiden) en werkt met een werkgroep waarin vertegenwoordigers van maatschappelijke instellingen en een aantal gemeenten deelnemen.

Resultaten

In 2008 zijn de volgende resultaten bereikt:

- er is een basisvisie voor het Centrum Jeugd en gezin (CJG) opgesteld en geaccordeerd in het portefeuillehouderoverleg Sociale agenda;
- er is een inventarisatie gemaakt van de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van CJG's bij de verschillende gemeenten;
- er is een verkenning gedaan naar de opzet van een virtueel CJG – begin 2009 wordt besluitvorming verwacht;
- er is gewerkt aan het formuleren van een basispakket voor opvoedingsondersteuning, begin 2009 wordt het rapport hierover verwacht;
- binnen de instellingen GGD JGZ 5-19, Valent JGZ 0-4, Activite JGZ 0-4, de organisaties voor maatschappelijke dienstverlening Kwadraad en Valent, en Bureau Jeugdzorg is gestart met de implementatie van de verwijzindex – naar verwachting zal dit traject eerste helft 2009 zijn afgerond;
- er zijn met ruim 40 werkers van GGD, maatschappelijke dienstverlening, Bureau Jeugdzorg, Cardea, MEE, Regionaal Bureau Leerplicht, Thuiszorg, sessies gehouden om in de praktijk de werkwijze Eén gezin, één plan te ontwikkelen. Begin 2009 wordt dit afgerond;
- eind 2008 is in de projectgroep een model voor Zorgcoördinatie en doorzetttingsmacht geaccordeerd; in 2009 volgt bestuurlijke besluitvorming;
- er is een logo, huisstijl en een periodieke nieuwsbrief ontwikkeld.

Het project Ketenaanpak Jeugd is landelijk een uniek project door de regionale schaal, door de betrokkenheid van zoveel maatschappelijke partijen zowel op management- als uitvoeringsniveau en doordat gelijktijdig aan de drie trajecten wordt gewerkt.

Regionale Agenda Samenleving 2009-2012

In het voorjaar 2008 werden de contouren van de nieuwe Bestuursovereenkomst Regionale Agenda Samenleving 2009-2012 zoals de Provincie Zuid Holland die voor ogen had, duidelijk. In tegenstelling tot de Regionale Agenda Samenleving 2006-2008 waarin een groot scala aan thema's ondergebracht waren, is in de nieuwe Regionale Agenda Samenleving gekozen voor twee speerpunten:

1. terugdringen van het beroep op de geïndiceerde jeugdzorg door het voorliggende veld te versterken,
2. versterken van de samenwerking op het terrein van cultuureducatie en –participatie.

Voor het eerste speerpunt stelt de Provincie Zuid Holland een fors budget ter beschikking om zorguren in te kopen. Omdat dit een nieuwe taak is voor de regio's is ervoor gekozen hierin samen op te trekken met de Rijnstreek en een adviseur in te huren die de opdracht kreeg met consultatie van gemeenten en instellingen te komen tot een voorstel voor de in te kopen zorg. Dit voorstel is eind december op hoofdlijnen akkoord bevonden door het Dagelijks Bestuur en het gezamenlijk portefeuillehouderoverleg van Holland Rijnland en de Rijnstreek. Begin 2009 zullen de afspraken met de zorgpartijen geformaliseerd worden.

Financiën

Deelprogramma Jeugd	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging
	2006	2007	2008	2008	2008
indirecte kosten	39.312	41.362	89.990	111.380	111.380
materiële kosten	109.761	452.393	1.006.784		570.000
uitvoeringsprogramma					
totale lasten	149.073	493.755	1.096.774	111.380	681.380
directe baten	97.942	441.030	1.006.782		570.000
bijdragen gemeenten	51.131	52.725	89.992	111.380	111.380

Betreft de volgende projecten:

- uitvoering convenant jeugdbeleid
- uitbreidingen leerlingenplaatsen VSO-ZMOK
- voortijdig schoolverlaten
- ketenaanpak jeugd
- jongerenloket
- risicogezinnen en vermindering instroom jeugd

Toelichting

De verschillen binnen de materiële kosten en de indirecte baten worden veroorzaakt door de niet geraamde ontvangen subsidies in het kader van de RAS onderdeel jeugd (ca € 270.000) en ten behoeve van de Ketenaanpak jeugd (ca € 300.000).

5.2 Deelprogramma Regionaal bureau leerplicht

Doelstelling

Het Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland voert de leerplichtfunctie uit voor alle gemeenten in de regio, met uitzondering van de gemeenten Alkemade en Noordwijkerhout. Daarnaast voert het RBL voor alle gemeenten in de regio de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten (RMC-functie) uit.

De primaire taak van de leerplichtfunctie is het op eenduidige wijze toezicht houden op naleving van de Leerplichtwet, met als doel het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

Per 1 augustus 2007 is de kwalificatieplicht ingevoerd voor leerlingen tot 18 jaar. Deze kwalificatieplicht houdt in dat jongeren tot hun 18e jaar volledig leerplichtig zijn zolang zij nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een diploma op mbo-2, havo- of vwo-niveau. Het rijk heeft voor de handhaving hiervan extra middelen ter beschikking gesteld via de gemeenten die contactgemeente zijn voor de RMC-functie – dit is voor Holland Rijnland de gemeente Leiden. Deze middelen zijn binnen het Regionaal Bureau Leerplicht ingezet om 3 extra leerplichtambtenaren aan te stellen.

De taken van de RMC-functie zijn:

- het verzamelen en registreren van informatie inzake voortijdig schoolverlaten alsmede het rapporteren hierover;
- het ontwikkelen en coördineren van beleid gericht op het terugdringen van voortijdig schoolverlaten;
- het bieden van trajectbegeleiding aan voortijdig schoolverlaters gericht op het terugleiden naar onderwijs. De beschikbare formatie hiervoor wordt ingezet in het Jongerenloket. Van voortijdig schoolverlaten wordt gesproken indien een jongere (tot 23 jaar) de school heeft verlaten zonder een startkwalificatie. Een startkwalificatie is een diploma op mbo-2, havo of vwo-niveau.

Resultaten

Leerlingenadministratie

In 2007 is in het kader van de aanpak van voortijdig schoolverlaten een plan opgesteld om de registratie van voortijdige schoolverlaters binnen het RBL te verbeteren. Onderdeel hiervan was de overheveling van de gemeentelijke leerlingenadministraties naar het RBL Holland Rijnland. In 2008 zijn de leerlingenadministraties van Hillegom, Lisse, Katwijk, Oegstgeest en Voorschoten overgeheveld. In januari 2009 worden ook de leerlingenadministraties van Leiden en Kaag en Braassem overgeheveld naar het RBL Holland Rijnland.

Begin 2009 biedt het Regionaal Bureau Leerplicht dan één loket voor alle scholen waar zowel in- en uitschrijvingen, verzuim als voortijdig schoolverlaten kan worden gemeld.

Door deze bundeling van leerlingenadministraties en de aansluiting op het landelijk GBA eind 2008 is het Regionaal Bureau Leerplicht nu voor het eerst in staat om zicht te houden op de totale leerlingenpopulatie en een sluitende administratie te voeren.

Per januari 2008 waren er 61.582 kinderen in Holland Rijnland in de leerplichtige leeftijd van 5 t/m 17 jaar.

Met het overhevelen van gemeentelijke leerlingenadministraties is het RBL begonnen met het opschonen van haar systeem. Dit is gedaan door gebruik te maken van informatie geleverd door de Informatie Beheer groep, daarnaast zijn maandelijks de GBA gegevens van gemeenten verwerkt en zijn de leerlingenlijsten van scholen zijn gebruikt ter controle van het bestand. Ook zijn jongeren aangeschreven om te vragen wat ze nu voor opleiding doen.

Bij de Informatie Beheer Groep (IBG) wordt gewerkt aan de landelijke invoering van een digitaal loket voor het melden van verzuim en voortijdig schoolverlaten, zodat VO-scholen en Mbo-instellingen verzuim voortaan op één plek kunnen melden. In het verslagjaar heeft de regio Holland Rijnland, met het RBL en twee onderwijsinstellingen (ROC Handel Leiderdorp en ID College locatie Storm Buysingstraat Leiden) deelgenomen aan de pilot van dit digitale loket. De scholen waren positief over de vereenvoudigde wijze van melden via het digitale loket.

Met ingang van het schooljaar 2008/2009 wordt deze wijze van melden landelijk ingevoerd door de IBG. De uitrol vindt plaats per RMC-regio. Holland Rijnland werd als tweede regio in september 2008 aangesloten op het loket. Volgens de planning van de IBG zal de invoering op 1 september 2009 zijn afgerond. Vanaf dan wordt het melden van verzuim via dit loket verplicht.

Leerplichthandhaving

In de afgelopen twee jaar zijn er veel ontwikkelingen geweest op leerplichtterrein, maar ook op het aanpalende terrein van preventief jeugdbeleid. Deze ontwikkelingen versterkten de vraag om een heldere visie op de leerplichtfunctie.

Om te komen tot een dergelijke visie, en met elkaar te bespreken welke koers de komende jaren gevolgd zou moeten worden, heeft het RBL enkele visiedagen georganiseerd, eerst met de eigen medewerkers, vervolgens met de justitiële ketenpartners (OM, Raad voor de Kinderbescherming en Halt), met Bureau Jeugdzorg en met het onderwijs. Deze visiedagen dienen als basis voor het opstellen van een beleidsplan 2009-2012.

Met de invoering van de kwalificatieplicht heeft het RBL de formatie leerplichtambtenaren uitgebreid met bijna 3 fte. Deze formatie is m.n. ingezet op de samenwerking met Mbo-instellingen. Deze leerplichtambtenaren zijn met ingang van het schooljaar 2008/2009 op locatie gaan werken. Iedere week zijn de leerplichtambtenaren een dagdeel aanwezig op een unit van de Mbo-instelling. Dit heeft geresulteerd in een duidelijke toename van verzuimmeldingen van de Mbo-instellingen.

In het schooljaar 2007/2008 heeft het Regionaal Bureau Leerplicht met 1.592 leerlingen te maken gehad. In 613 gevallen was er sprake van ongeoorloofd schoolverzuim.

In 85 gevallen ging het om absoluut verzuim, dat wil zeggen dat een leerplichtige helemaal niet ingeschreven staat op een school. In 88 gevallen ging het om luxe verzuim, meestal vakantie buiten de schoolvakantie om. In 516 gevallen ging het om ander verzuim. Er zijn in het schooljaar 2007/2008 133 processen-verbaal voor verzuim opgemaakt.

In het jaarverslag 2007/2008 wordt nader verslag gedaan over de resultaten van het Regionaal Bureau Leerplicht.

In 2008 is duidelijk geworden dat de nieuwe fusiegemeente Kaag en Braassem per 1 januari 2009 gebruik wil maken van de diensten van het Regionaal Bureau Leerplicht.

Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten

De RMC-taken worden uitgevoerd in opdracht van de gemeente Leiden, die hiervoor de middelen van het rijk krijgt. Het registreren van voortijdige schoolverlaters maakt integraal onderdeel uit van de gehele administratieve taakuitoefening van het RBL Holland Rijnland.

Het RBL had eind 2008 2,7 fte trajectbegeleiders die voortijdig schoolverlaters begeleiden. De trajectbegeleiders voeren deze taak uit binnen het Jongerenloket Holland Rijnland.

De beleidsmatige en coördinerende taak maakt onderdeel uit van het beleidsonderdeel van de Sociale agenda van Holland Rijnland.

Eind schooljaar 2007/2008 stonden er 2739 voortijdig schoolverlaters bij het RBL geregistreerd.

Afgezet ten opzichte van 2006/2007 is het totale aantal voortijdig schoolverlaters afgenomen met 346. In onderstaand schema is het resultaat van het schooljaar 2007/2008 te zien. Het totale aantal voortijdig schoolverlaters behelst alle jongeren die gedurende het schooljaar zijn uitgevallen. Een deel daarvan is gedurende het schooljaar echter weer met een opleiding gestart of behoort door verhuizing of het bereiken van de leeftijd van 23 jaar niet meer tot de doelgroep. Een groot deel van de verschillen in aantallen tussen beide schooljaren wordt verklaard door de opschoning van de administratie die in 2008 heeft plaatsgevonden op grond van GBA-gegevens en gegevens van de IBG.

	Oud (voor Nieuw 2007/2008)	Nieuw 2007/2008	in Totaal in 2007/2008	Oud (voor Nieuw 2006/2007)	Nieuw 2006/2007	in Totaal in 2006/2007
Totaal	2.793	1.475	4.268	1.538	2.231	3.769
Vsv-af			1.529			684
Resultaat			2.739			3.085

Beleidsmatige ontwikkelingen voortijdig schoolverlaten

Portefeuillehouders hebben zich in 2007 uitgesproken over de wens om te komen tot een meerjarenprogramma voortijdig schoolverlaten. Basis voor dit meerjarenprogramma vormt de op 15 mei 2007 besproken notitie 'Naar een sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten in de regio Holland Rijnland'. Tegelijkertijd is vanuit het ministerie het actieplan 'aanval op de uitval' ingezet. Eerste stap was om per RMC-regio te komen tot een convenant voortijdig schoolverlaten, zodat alle RMC-regio's zich zouden committeren aan dezelfde doelstellingen. Een tweede stap was het beschikbaar stellen van middelen door het rijk (subsidies onderwijsprogramma's VSV) zodat onderwijsinstellingen preventieve instrumenten kunnen gaan inzetten ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten. De totstandkoming van convenant en subsidieaanvraag onderwijsprogramma's heeft alle beschikbare capaciteit van zowel Holland Rijnland als de onderwijsinstellingen gevraagd die was bedoeld voor de totstandkoming van het meerjarenprogramma Voortijdig schoolverlaten. Dit zal dan ook in 2009 weer verder opgepakt worden.

Op 6 juni 2008 hebben de onderwijsinstellingen in Holland Rijnland, RMC-gemeente Leiden en het rijk het convenant voortijdig schoolverlaten afgesloten. Holland Rijnland heeft de totstandkoming van het convenant gecoördineerd. Doelstelling van het convenant is het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2010/2011 met 40% gereduceerd te hebben ten opzichte van 2005/2006 (volgens tellingen van het landelijke CFI). Per verminderde voortijdig schoolverlater ontvangen scholen op jaarbasis € 2.000,- ter financiering van de in het convenant opgenomen maatregelen ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten.

In december 2008 hebben de onderwijsinstellingen in Holland Rijnland de subsidiebeschikking onderwijsprogramma's voortijdig schoolverlaten ontvangen van het ministerie van OCW. Hierin wordt € 554.839,- beschikt voor de boekjaren 2008 en 2009 voor drie maatregelen:

- Orthopedagogische deskundigheid in het voortgezet onderwijs,
- Schoolmaatschappelijk werk,
- Workskills (motivatieprogramma voor dreigend voortijdig schoolverlaters).

Daarnaast ontvangen de scholen van de gemeente Leiden een subsidie ten behoeve van de maatregel workskills ten bedrage van € 93.854,-.

Holland Rijnland vervult vanuit haar RMC-functie de volgende taken t.a.v. de subsidies onderwijsprogramma's:

- Holland Rijnland heeft het opstellen van de programma-aanvraag 2008-2009 gecoördineerd en zal dit ook doen ten behoeve van de aanvraag 2010-2011;

- Holland Rijnland coördineert de beleidsmatige verantwoording van de lopende programma's 2008-2009 door de onderwijsinstellingen.
- Holland Rijnland informeert op basis van de beleidsmatige verantwoording door de onderwijsinstellingen de regiegroep voortijdig schoolverlaten en de onderwijsinstellingen over de vorderingen van de maatregelen uit het programma 2008-2009.

Jongerenloket

Per 1 januari 2008 is Holland Rijnland verantwoordelijk voor het Jongerenloket voor Onderwijs en werk. In het jongerenloket werken trajectbegeleiders van Regionaal Bureau Leerplicht, sociale diensten, CWI, ROC Leiden en ROC ID College samen om voortijdige schoolverlaters te begeleiden naar onderwijs of – indien onderwijs niet haalbaar blijkt – werk. Ook worden leerlingen indien nodig geholpen met het vinden van een stage- of werkplek die nodig is voor de opleiding. Het jongerenloket is een project voor de duur van 2 jaar; begin 2009 moet duidelijk worden of het project na 2009 wordt voortgezet. Doelstellingen voor deze periode waren:

- de werkwijze van het jongerenloket te professionaliseren, een aanpak te ontwikkelen waarbij jongeren goed bereikt worden en met resultaat begeleid worden,
- jaarlijks 800 jongeren te begeleiden, waarvan er 480 succesvol geplaatst worden op onderwijs (BOL en BBL), werken en leren, werk of zorg.

Het jongerenloket richtte zich in eerste instantie nog op de Leidse regio, maar vanaf juni 2008 ook op de Duin- en Bollenstreek. In Lisse is bij het CWI een loket van het jongerenloket gevestigd.

In juli 2008 hebben de portefeuillehouders sociale agenda en de samenwerkingspartners de samenwerkingsovereenkomst jongerenloket Holland Rijnland ondertekend.

Bereikte resultaten in het eerste jaar: in 2008 zijn 547 jongeren gestart met een traject bij het Jongerenloket en 338 jongeren zijn succesvol geplaatst. De overige trajecten zijn nog lopend. Gezien het feit dat het jongerenloket slechts een half jaar voor de Duin- en Bollenstreek heeft gewerkt, is dit een behoorlijk resultaat. In de loop van het jaar is een duidelijke stijging in het aantal gestarte trajecten per kwartaal te zien.

Voorts zijn de volgende zaken vermeldenswaard:

- sinds medio 2008 is het Jongerenloket in Lisse operationeel;
- er staat een enthousiast, gemotiveerd en deskundig team met trajectbegeleiders van alle deelnemende partijen en 2 stagiaires;
- outreachende werkwijze ontwikkeld (jongeren worden actief telefonisch benaderd, soms huisbezoeken, afspraken buiten kantooruren);
- samenwerking met ROC's die jongeren bij (dreigende) uitval door middel van warme overdracht bij het Jongerenloket aanbrengen;
- wervende mailing wordt ingezet om werkende jongeren zonder startkwalificatie weer naar school (BBL) te krijgen;
- registratie en administratie zijn in samenwerking met Regionaal Bureau Leerplicht op orde gebracht;
- jongerenloket wordt door het RBL ingezet voor alle leerplichtige jongeren die een (tijdelijk) alternatief traject volgen in plaats van naar school te gaan.

Regie- en werkgroep Voortijdig Schoolverlaten

De regie- en werkgroep Voortijdig Schoolverlaten zijn in 2008 ieder vijf maal in vergadering bijeen geweest. In deze regiegroep hebben zitting de voorzitters van de samenwerkingsverbanden VO, bestuurders van ROC Leiden en ID College, en de wethouders van drie gemeenten in Holland Rijnland.

Financiën

Deelprogramma RBL	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging
	2006	2007	2008	2008	2008
indirecte kosten		64.098	1.324.757	1.047.200	1.598.520
materiële kosten		1.270.655	428.115	132.440	363.330
uitvoeringsprogramma					
totale lasten		1.334.754	1.752.872	1.179.640	1.961.850
directe baten		600.388	1.009.334	419.720	1.101.580
bijdragen gemeenten		734.366	743.538	759.920	860.270

Betreft de volgende projecten:

- Regionaal Bureau Leerplicht
- Jongerenloket

Toelichting

Een late invulling van openstaande vacatures en het nog niet volledig invullen van het benodigde personeelsbestand bij het Regionaal Bureau Leerplicht hebben geleid tot lagere indirecte kosten dan was voorzien.

Binnen de materiële kosten zijn de stortingen in de voorziening RMC (€ 226.000) en de voorziening Jongerenloket (€ 37.000) .

Het traject verbetering registratie VSV is eind 2008 gestart. Voor dit traject zijn in 2008 éénmalige gelden beschikbaar gesteld. Van deze gelden resteert nog een bedrag van € 78.500. Verzocht wordt om dit restant te reserveren voor de in 2009 te verrichten betalingen.

In maart 2008 heeft het Algemeen Bestuur een aantal projecten aan te wijzen die ten laste van de bestemmingsreserve RBL gebracht worden. Geraamd was een bedrag van € 112.290,-. De uitgaven van de projecten bedragen € 53.750,-.

De lagere directe baten zijn een gevolg van de lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve en de lagere opbrengst overheveling leerlingenadministratie. Dit laatste is veroorzaakt doordat in de begroting was uitgegaan van een overheveling per 1 januari 2008, terwijl de overheveling plaatsvonden bij het begin van het nieuwe schooljaar.

5.3 Deelprogramma Participatie

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het bevorderen van de maatschappelijke participatie van de inwoners in Holland Rijnland met name gericht op:

- het vergroten van de aansluiting van onderwijs op arbeidsmarkt;
- vermindering van het aantal werkzoekenden;
- het aanbieden van educatieve trajecten;

Resultaten

Inkoop educatietrajecten

Holland Rijnland verzorgt sinds 2005 de inkoop van educatietrajecten voor de hele regio. In het kader van de volwasseneneducatie (VE) worden deze trajecten verplicht ingekocht bij de Regionale Opleidingscentra (ROC's). De gezamenlijke inkoop maakt het mogelijk om voor relatief kleine doelgroepen in de afzonderlijke gemeenten aanbod te realiseren.

Om vraaggericht te werken en aan te sluiten op andere beleidsterreinen is in 2007 een inkoopberaad educatie ingesteld. Dit inkoopberaad heeft samen met de gemeenten en ROC's de inzet van de middelen voor volwasseneneducatie voorbereid en uitgevoerd. Dit heeft in 2008 geresulteerd in:

- 316 trajecten Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs (VAVO);
- 974 trajecten basiseducatie (BE);
- 568 trajecten NT2;
- 483 vraaggerichte lokale trajecten.

Voorbereiding Wet Participatiebudget

De afspraak uit het Coalitieakkoord om de bestaande schotten tussen de diverse op re-integratie en participatie gerichte budgetten zoveel mogelijk weg te nemen, heeft geleid tot een voornemen van het kabinet om de gemeentelijke middelen voor re-integratie (WWB-werkdeel), inburgering (WI) en volwasseneneducatie (WEB) te bundelen in één participatiebudget.

Op dit moment koopt Holland Rijnland volwasseneneducatie in voor de regio. De middelen voor inburgering en re-integratie worden echter lokaal en subregionaal aanbesteed.

Medio 2008 is een regionale ambtelijke werkgroep gestart om zich voor te bereiden op de invoering per 1 januari 2009 van het integrale participatiebudget.

Omdat er het najaar van 2008 nog niet voldoende bekend was over de uitwerking van de Wet Participatiebudget is op de regionale bijeenkomst op 18 september 2008 besloten om het jaar 2009 als overgangsjaar nog te gebruiken voor de praktische en organisatorische invoering van de Wet Participatiebudget. De werkgroep voorbereiding Wet Participatiebudget zal in 2009 een handreiking ontwikkelen en starten met de inkoop van daadwerkelijk gecombineerde trajecten.

Overgangsrecht WEB/WI

Bij de invoering van de Wet Inburgering (WI) was het toegestaan dat deelnemers op taalniveau A1 en A2, die al in 2006 op de educatiemiddelen waren gestart, hun traject af konden maken in 2007 (overgangsrecht). Dit moest gefinancierd worden uit de WI-middelen. Holland Rijnland heeft in 2007 de financiële en contractuele taken van dit overgangsrecht geregeld tussen de gemeenten en de ROC's. Vóór 1 april 2008 heeft Holland Rijnland de aantallen en bedragen gerapporteerd aan de gemeenten ten behoeve van hun verantwoording aan het rijk over de WI. Dit is verder afgewikkeld in het najaar 2008 door middel van afrekeningen met de gemeenten en de ROC's.

Afronding WIN

Tot en met eind 2006 heeft Holland Rijnland de inkoop van trajecten en financiële taken in het kader van de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) uitgevoerd voor de Duin- en Bollenstreek. Vanaf 1 januari 2007 was de (WIN) niet meer van kracht.

De inburgering is verder gegaan onder het inburgeringsstelsel van de Wet Inburgering. Er zijn in 2008 nog wel een aantal taken uitgevoerd voor de verantwoording van de WIN 2006. De verantwoording moet plaatsvinden vóór 1 april 2009.

In 2008 is een overzicht gemaakt van de financiële stand van zaken voor de gemeenten met betrekking tot de WIN 2006, is er afgerekend met de ROC's en zijn er deelnemersdossiers verzameld voor de verantwoording door de gemeenten aan het rijk.

Regionale Agenda Samenleving

In het kader van de Regionale Agenda Samenleving 2006-2008 heeft onder het thema Participatie op 27 mei 2008 een ambtelijke bijeenkomst plaatsgevonden over de knelpunten in de uitvoering van de WI. Bij de invoering van deze wet is een grote stagnatie ontstaan in de instroom van inburgeraars op inburgeringstrajecten.

Samen met adviesbureau Queste en het ministerie van VROM hebben 23 ambtenaren en casemanager uit de regio knelpunten en oplossingsrichtingen geformuleerd. Dit is op 10 juli 2008 aan de portefeuillehouders voorgelegd. De portefeuillehouder hebben besloten om dit mee te nemen in de handreiking voor de invoering van de Wet participatiebudget.

Op 18 september 2008 heeft de werkgroep invoering Wet participatiebudget een informatiebijeenkomst georganiseerd voor 38 bestuurders en ambtenaren uit de regio.

Tijdens deze bijeenkomst hebben de regio Drechtsteden en de ministeries van SZW en VROM/WWI de gemeenten geïnformeerd over de stand van zaken en de gevolgen van de invoering van de Wet participatiebudget. Er is besloten om 2009 nog te gebruiken voor de praktisch en organisatorische invoering van de Wet Participatiebudget. De werkgroep voorbereiding Wet Participatiebudget zal hiervoor een handreiking ontwikkelen.

In 2007 is de gemeente Katwijk in het kader van de RAS onder het thema Participatie gestart met het project Taaleducatie Moederkindcentra. In 2008 is dit project gecontinueerd en is in Katwijk gewerkt aan de aansluiting van het welzijnsaanbod taaleducatie op het educatieve aanbod van het aanbod dat valt onder de WI (een breder inburgeringsbeleid) en het reguliere taalaanbod van de ROC's. Dit en het concept van taaleducatie in het kader van Moeder/kindcentra zijn in 2008 overdraagbaar gemaakt aan andere gemeenten in de regio.

Vanuit de gemeenten van Holland Rijnland is in de loop van het jaar de discussie op gang gekomen over de invoering van de maatschappelijke stage in de gemeenten van de regio. Vanaf 2011 moeten alle leerlingen in het voortgezet onderwijs een maatschappelijke stage lopen van minimaal 72 uur. De gemeenten zijn zich er van bewust dat het gaat om een aanzienlijke operatie waar scholen en vrijwilligersorganisaties een belangrijke rol in vervullen. Van gemeenten wordt verwacht dat zij een regierol vervullen. Leerlingen zullen zich bij het vinden van een maatschappelijke stage niet aan gemeentegrenzen houden.

Er zijn twee werkbijeenkomsten over dit onderwerp gehouden waarbij alle relevante partijen zijn uitgenodigd en om een quick scan op te stellen ten behoeve van het portefeuillehoudersoverleg. In de quick scan is aangegeven welke mogelijkheden voor regionale samenwerking er zijn bij de introductie van de maatschappelijke stage. Op basis van de discussie in het portefeuillehoudersoverleg over de quick scan zijn de wethouders tot de conclusie gekomen dat de gemeenten zich regionaal beperken bij de invoering van de maatschappelijke stage tot uitwisseling van kennis en ervaring.

De werkbijeenkomsten zijn goed bezocht. Hierbij was gelegenheid om praktische afspraken te maken tussen de scholen, de potentiële aanbieders van stageplaatsen en de organisaties, die zich inmiddels als stagemakelaars hebben opgeworpen.

Arbeidsmarktbeleid

Het regionale arbeidsmarktbeleid is door het DB en de portefeuillehouders van de Sociale Agenda benoemd tot een van de prominente regionale speerpunten. Holland Rijnland zou een regisserende rol moeten hebben in het verbinden van partijen, agendasetting en bewegen tot uitvoering van initiatieven en arrangementen.

Per 1 januari 2008 is de vacature beleidsmedewerker arbeidsmarktbeleid bij Holland Rijnland vervuld. De capaciteit is de eerste vier maanden ingezet ten behoeve van de organisatie van de regiowerktop. Deze is georganiseerd door de gemeente Leiden, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Holland Rijnland en vond plaats op 14 april 2008 bij de Flora-Holland in Rijnsburg. Doelstelling was door het sluiten van lokale arrangementen de participatiegraad in de regio te verhogen en het tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel te verkleinen. Bij deze bijeenkomst was een groot aantal werkgevers uit de regio aanwezig, evenals de Mbo-instellingen en gemeenten. Er zijn afspraken gemaakt over concrete activiteiten waarin kan worden samengewerkt om aan de doelstellingen bij te dragen. Partijen hebben in aanwezigheid van de staatssecretaris Aboutaleb een intentieovereenkomst ondertekend. Hierin zijn vijf speerpunten opgenomen die om extra aandacht vragen van werkgevers, onderwijs en overheid: vraaggerichte re-integratie, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, voortijdig schoolverlaten, ontwikkeling poortwachtercentrum en de effecten van internationalisering op de regionale arbeidsmarkt.

Na de regiowerktop is op 10 juli 2008 in het portefeuillehouderoverleg sociale agenda het regionaal arbeidsmarktbeleid vastgesteld. Deze beleidsnotitie is gebaseerd op de foto van de regionale arbeidsmarkt die in 2007 door Research voor Beleid is opgesteld en onder begeleiding van een ambtelijke werkgroep door Bureau Blaauwberg is geschreven. In het regionale arbeidsmarktbeleid van Holland Rijnland staat de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt centraal. Gekozen is om de aanpak vooral te richten op de speerpuntbranches vanuit de sociale- als de economische agenda: zorg en techniek respectievelijk life- en spacesciences en de greenport. Daarnaast is besloten jaarlijks een regionale arbeidsmarktagenda op te stellen. In de arbeidsmarktagenda 2008 waren opgenomen: de speerpunten uit de intentieovereenkomst van de regiowerktop, het tot uitvoering brengen van de arrangementen die op de regiowerktop zijn gesloten, en het handen en voeten geven van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. Ook hierbij had Holland Rijnland een aanjagende en coördinerende rol.

In 2008 is besloten de bestuurlijke afvaardiging van Holland Rijnland bij het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Rijn-Gouwe (RPA) ambtelijk te ondersteunen. Ook in het regionale platform onderwijs-arbeidsmarkt Leerwegen in Rijnland is Holland Rijnland ambtelijk vertegenwoordigd, in zowel het bestuur als de regiegroep. Voor de ambtelijke afstemming en voorbereiding van de besluitvorming door het portefeuillehoudersoverleg is eind 2008 het ambtelijk overleg participatie opgericht. Naast het regionaal arbeidsmarktbeleid worden in dit overleg alle zaken rondom participatie, re-integratie, educatie, inburgering en voortijdig schoolverlaten geagendeerd. Er wordt gezocht naar een betere aansluiting op de economische agenda voor afstemming van het regionale arbeidsmarktbeleid.

Eind 2008 heeft het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland op advies van het portefeuillehouderoverleg besloten de uitvoering van het regionaal arbeidsmarktbeleid deels te beleggen bij het RPA. Begin 2009 zal dit worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland.

Holland Rijnland staat nu voor de opgave om voor 2009 een nieuwe regionale arbeidsmarktagenda te formuleren. Elementen die daarbij van invloed zijn, zijn de resultaten van de arbeidsmarktagenda 2008, de veranderende economische situatie naar aanleiding van de kredietcrisis, en de uitvoerende rol die het RPA kan gaan vervullen.

Financiën

Deelprogramma Participatie	Rekening 2006	Rekening 2007	Rekening 2008	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008
indirecte kosten	210.411	168.229	150.028	137.180	137.180
materiële kosten	5.540.707	5.401.670	4.120.502	5.113.490	4.166.720
uitvoeringsprogramma					
totale lasten	5.751.118	5.569.899	4.270.530	5.250.670	4.303.900
directe baten	5.554.343	5.310.259	4.116.020	5.000.000	4.053.230
bijdragen gemeenten	196.775	259.640	154.510	250.670	250.670

Betreft de volgende projecten:

- arbeidsmarktbeleid
- uitvoering wet op de volwasseneneducatie
- belangenbehartiging W&I LR
- uitvoering Wet Inburgering Nieuwkomers
- inkoopberaad E.I.R
- platform educatie/inburgering

Toelichting

In de begroting was een post opgenomen voor belangenbehartiging W&I voor de Leidse regio. De kosten hiervan worden echter door de gemeente Leiden direct met de deelnemende gemeenten afgerekend.

Tevens zijn de werkelijke materiële kosten voor het Arbeidsmarktbeleid lager dan geraamd. Dit heeft geen structurele doorwerking naar volgende jaren.

5.4 Deelprogramma Zorg

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan biedt een platform aan gemeenten om het gemeentelijke en bovenlokale beleid op het gebied van zorg en welzijn af te stemmen. Daarmee draagt het samenwerkingsorgaan bij aan het realiseren van een voldoende aanbod van zorg en welzijnsvoorzieningen om te bereiken dat mensen met een zorgbehoefte zo lang mogelijk in hun eigen omgeving te kunnen blijven wonen. Verder bevordert het samenwerkingsorgaan daarmee het realiseren van een voldoende aanbod aan voorzieningen voor maatschappelijk kwetsbare mensen om de instroom in maatschappelijke opvang te beperken en de uitstroom te bevorderen.

Resultaten

Afstemming en overleg

In 2008 is besloten om alle regionale ambtelijke overleggen op zorgterrein onder te brengen onder één breed overleg zorg en welzijn voor heel Zuid-Holland Noord. In dit overleg komen voortaan onder andere aan de orde: de Wmo, het lokale gezondheidsbeleid, de ambtelijke voorbespreking van de bestuurscommissie van de GGD, de centrumtaken van de gemeente Leiden (maatschappelijke opvang, verslavingszorg, OGGZ). In december is het overleg voor de eerste maal bijeen gekomen.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Sinds 1 januari 2007 is de Wmo van kracht geworden. In de voorbereiding daarop stond vooral de invoering van de hulp bij het huishouden centraal. De regionale aandacht is in 2008 met name gegaan naar drie onderdelen van de Wmo:

1. De voormalige AWBZ subsidieregelingen.
2. De Openbare Geestelijke gezondheidszorg.
3. Daarnaast is regionaal inzet gepleegd op het thema civil society.

1. De voormalige AWBZ subsidieregelingen:

Met de invoering van de Wmo zijn een aantal subsidieregelingen uit de AWBZ overgeheveld naar de gemeenten. Met deze subsidieregelingen werden een aantal regionale voorzieningen in stand gehouden. De gemeenten hebben besloten om een aantal van deze regionale voorzieningen gezamenlijk in stand te houden. Het gaat met name om: de mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuiszorg (met uitzondering van een 4-tal gemeenten) en projecten in het kader van de GGZ. In 2008 is er in opdracht van de gemeenten gewerkt aan de totstandkoming van een productenboek voor de mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuiszorg. Op basis hiervan zal een passende uitvoeringsorganisatie(s) voor de mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuiszorg worden gezocht.

2. De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ):

De gemeente Leiden is door het rijk aangewezen als centrumgemeente om voor de regio Zuid-Holland Noord voorzieningen op het terrein van de verslavingszorg en zorg voor dak- en thuislozen in stand te houden. Met de invoering van de Wmo hebben de overige gemeenten in de regio meer nadrukkelijk een rol in de OGGZ gekregen. In 2008 is er met gebruik van de zogeheten RAS-middelen vooral aandacht gegeven aan de toeleiding naar werk en dagbesteding van ex-GGZ cliënten en voormalige dak- en thuislozen en verslaafden.

3. Het project civil society:

Centrale doelstelling van de Wmo is de participatie van burgers aan de maatschappij. Holland Rijnland heeft met het uitschrijven van een prijsvraag een stimulans gegeven aan de ontwikkeling van vernieuwende projecten op dit gebied. Holland Rijnland wil daarmee ook de discussie over dit thema binnen Holland Rijnland bevorderen. Op 19 november zijn in Katwijk onder

de nieuwe naam: "Goed voor elkaar Prijs" 6 prijzen van ieder €5.000,- uitgereikt aan burger-initiatieven op het gebied van zorg en welzijn. Er waren 38 initiatieven ingediend.

Wonen, zorg en welzijn

In maart 2007 zijn de Prestatieafspraken wonen, zorg en welzijn Zuid-Holland Noord door alle partijen, te weten: gemeenten, zorgaanbieders, zorgvragers en woningbouwcorporaties, ondertekend. Deze prestatieafspraken moeten ertoe leiden dat mensen met een zorgbehoefte (ouderen, maar ook anderen met lichamelijke, geestelijke of sociale beperking) in hun eigen omgeving binnen de regio kunnen blijven wonen. Het samenwerkingsorgaan behartigt in dit traject de belangen van de gemeenten door ondersteuning van de bestuurlijke vertegenwoordigers in de Stuurgroep Wonen, zorg en welzijn. De stuurgroep heeft in 2008:

- De monitor wonen, zorg en welzijn geactualiseerd;
- Een werkconferentie belegd over het thema wonen voor ouderen;
- Een bespreking voorbereid tussen de wethouders RO van Zuid-Holland Noord en de sector Verstandelijk Gehandicapten ten einde de vestiging van woonprojecten en projecten voor dagactiviteiten in de buurten en wijken van Zuid-Holland Noord te bevorderen.

Alcoholmatigingsbeleid

Vanuit het portefeuillehouderoverleg Sociale agenda Holland Rijnland/Rijnstreekberaad is het initiatief genomen om de mogelijkheden te verkennen tot het voeren van uniforme regels in het kader van een alcoholmatigingsbeleid. Met financiering vanuit de Regionale Agenda Samenleving is door de GGD een model voor de lokale regelgeving rond de beschikbaarheid van alcohol opgesteld. Dit voorstel zal in 2009 in procedure worden gebracht.

Financiën

Deelprogramma Zorg	Rekening 2006	Rekening 2007	Rekening 2008	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008
indirecte kosten	61.746	50.434	49.699	29.700	29.700
materiële kosten					
uitvoeringsprogramma					
totale lasten	61.746	50.434	49.699	29.700	29.700
directe baten					
bijdragen gemeenten	61.746	50.434	49.699	29.700	29.700

Betreft de volgende projecten:

- platform zorg
- Wonen, Zorg en Welzijn
- WMO (AWBZ en HBHH)

Toelichting

5.5 Deelprogramma Cultuur

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan draagt bij aan het realiseren van projecten teneinde te bereiken dat:

- het publieksbereik van het culturele aanbod in de regio wordt vergroot;
- de actieve participatie in kunst en cultuur wordt vergroot;
- jeugdigen in aanraking komen met verschillende uitingen van kunst en cultuur.

Resultaten

Actieprogramma Cultuurbereik en Cultuurparticipatie

In het kader van de Regionale Agenda Samenleving 2006-2008 en het Actieprogramma Cultuurbereik 2005-2008 heeft de Provincie Zuid Holland met de regio afgesproken te werken aan het versterken van de regionale culturele infrastructuur. Holland Rijnland vervult in deze een platformfunctie.

Het samenwerkingsorgaan heeft in 2008 een ambtelijk overleg tussen de gemeentelijke cultuurambtenaren gefaciliteerd. Uit dit overleg zijn de projecten voor de subsidieaanvraag Cultuurparticipatie 2009-2012 voortgekomen. Holland Rijnland heeft zorg gedragen voor het opstellen van de subsidieaanvraag, waarin alle gemeenten in Holland Rijnland meedoen. Cultuurparticipatie is één van de 2 inhoudelijke pijlers van de nieuwe RAS 2009-2012 en richt zich op de programmalijnen cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur.

Begin 2008 kende de provincie € 331.100,-- toe voor 15 projecten in het Actieprogramma Cultuurbereik 2008 in de regio Holland Rijnland. De uitvoering van de projecten zijn volgens plan en onder verantwoordelijkheid van de betreffende partijen verlopen.

Onder ander is voor de volgende projecten een bijdrage geleverd:

- Drop-Art: Amateurkunst gemaakt door jeugdige gedetineerden onder begeleiding van professionele kunstenaars.
- Muziektheater voor en door jongeren: De man van La Mancha, de eeuwig dolende ridder en de notenkraker.
- Beeldengids.
- Week van de Keramiek.

In 2007 heeft een verkennend onderzoek plaatsgevonden naar het draagvlak en gewenste functieprofiel voor de culturele aanjager die een rol moet krijgen in het stimuleren van gezamenlijke culturele initiatieven in de regio. In 2008 is regionaal ingestemd met het aantrekken van een culturele Aanjager. Daarbij is besloten om de taken van de cultuurbemiddelaar die in opdracht van de gemeenten uit de Duin- en Bollenstreek en Oegstgeest ten behoeve van scholen initiatieven neemt op het terrein van cultuureducatie, te combineren met die van de culturele aanjager. Hiermee wordt beoogd te komen tot een efficiënt en effectief cultureel netwerk waar vanaf 2009 diverse initiatieven uit voortkomen.

Financiën

Deelprogramma Cul- tuur	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging
	2006	2007	2008	2008	2008
indirecte kosten		18.654	21.458	29.700	29.700
materiële kosten	134.607	70.800	331.100		331.100
uitvoeringsprogramma					
totale lasten	134.607	89.454	352.558	29.700	360.800
directe baten	120.677	70.800	331.100		331.100
bijdragen gemeenten	13.930	18.654	21.458	29.700	29.700

Betreft de volgende projecten:

- Actieprogramma cultuurbereik
- platform cultuur

Totalen van het programma Sociale Agenda

Programma Sociale Agenda	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging
	2006	2007	2008	2008	2008
totaal					
indirecte kosten	372.378	417.693	1.725.419	1.477.600	1.993.919
materiële kosten	6.110.949	7.468.199	6.496.143	5.808.890	5.994.110
uitvoeringsprogramma					
totale lasten	6.483.327	7.885.892	8.221.562	7.286.490	7.988.029
directe baten	6.108.735	6.702.082	6.992.663	5.956.210	6.574.150
bijdragen gemeenten	374.592	1.183.810	1.228.899	1.330.280	1.413.879

Toelichting

De kostenoverschrijding van ruim € 233.000,- is voornamelijk te wijten aan de gemaakte materiële kosten op de projecten Uitvoering convenant Jeugdbeleid en Jeugdzorg en Ketenaanpak Jeugd. Voor laatstgenoemde project waren geen kosten begroot. Deze overschrijding wordt echter ruimschoots gecompenseerd door een overschrijding op de directe baten van circa € 454.000,- op diezelfde projecten. Bij de deelprogramma's is een uitgebreide toelichting gegeven op de grote onder- en overschrijdingen.

